

На основу члана 29. став 2. Закона о Националном оквиру квалификације Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 27/18 и 6/20),

министар просвете, науке и технолошког развоја доноси

РЕШЕЊЕ

О УСВАЈАЊУ СТАНДАРДА КВАЛИФИКАЦИЈЕ „ТЕХНИЧАР ВУЧЕ“

1. УСВАЈА СЕ стандард квалификације „Техничар вуче“, који је одштампан је у Прилогу 1. овог решења и чини његов саставни део.
2. Ово решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије – Просветном гласнику”.

Број: 611-00-02500/2020-18

У Београду, 15. децембра 2020. године

МИНИСТАР

Бранко Ружић

Прилог 1

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	ТЕХНИЧАР ВУЧЕ
---------------------	----------------------

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ

КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F2013	1041 Услуге транспорта
Ниво НОКС -а ²	4
Ниво ЕОК-а ³	4
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	4 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а – основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање
Облици учења	- Формално образовање
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА

Проходност у систему квалификација	Ниво 5 НОКС-а Ниво 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) Ниво 7 НОКС-а (подниво 7.1)
Занимање	8311 Машиновође
Стандард занимања ⁴	-

¹Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС- у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

²Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Техничар вуче са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, чл. 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације Техничар вуче.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис квалификације

Техничар вуче припрема и прегледа вучно возило за експлоатацију, врши примопредају у почетној/крајњој станици или јединици вуче. Управља и контролише рад вучног возила током вожње уз предузимање мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара.

Обучен је за: проверу исправности возила и пробу кочница локомотиве; стављање локомотиве под напон; контролу рада свих склопова вучног возила током вожње; праћење сигналних знакова сталних, преносних и ручних сигнала; препознавање застоја и кварова на вучном возилу и недостатака на пружним постројењима; реаговање у случају несреће или незгоде; обезбеђивање вучног возила од самопокретања.

Вешто комуницира у различитим контекстима и делотворно на једном страном језику, активно доприноси неговоњу културе изражавања; продуктивно примењује математичке моделе, техничка и технолошка знања и информационо-комуникационе технологије (ИКТ) у решавању проблема; ефикасно учи, усавршава се и развија своју каријеру; активно учествује у иницирању и реализацији пројеката који доприносе добробити заједнице и одрживом развоју.

Активно доприноси неговоњу толеранције, људских права и културне традиције и баштине у оквиру организације и у различитим социјалним контекстима; одговоран је према сопственом здрављу и спреман да се укључи у активности усмерене ка очувању окружења у којем живи и ради.

Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, техничару вуче омогућава запошљавање и наставак школовања.

Компетенције

- Припрема и преглед вучног возила за експлоатацију;
- Примопредаја вучног возила у почетној/крајњој станици или јединици вуче;
- Управљање и контрола рада вучног возила;
- Предузимање мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара;
- Кључне компетенције⁵.

⁵ На основу Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу опште образовних предмета („Службени гласник РС“, бр. 117/13).

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- наведе конструктивне и техничке карактеристике вучних и вучених возила;
- објасни процедуру дневног прегледа вучног возила;
- наведе основна функционална испитивања и контроле које се обављају приликом пријема и предаје вучног возила;
- наведе врсте и објасни начине и поступке пробе кочница и коришћење кочница у вожњи;
- разликује сигналне знаке сталних, преносних и ручних сигнала;
- читава све елементе реда вожње;
- објасни техничке карактеристике и начин коришћења колосечних постројења и скретница;
- наведе прописе којим се дефинишу маневарски послови и састављање возова;
- наведе саобраћајне прописе којима се осигурава безбедност саобраћаја возова;
- објасни значење звучних и светлосних индикатора на контролним инструментима;
- објасни поступање машиновође у случају настанка незгоде или несреће;
- објасни садржај техничке документације и листица за евидентирање параметара делатности, као и пропратних исправа воза;
- објасни процедуру обезбеђивања воза и вучног возила од самопокретања;
- објасни технологију рада у депоу;
- опише мере безбедности и заштите здравља при управљању вучним возилом;
- наведе мере противпожарне заштите и заштите животне средине при управљању вучним возилом.

Вештине

- преузима и попуњава документацију;
- врши пријем и предају вучног возила, визуелни и општи преглед возила;
- врши пробу кочница локомотиве и проверава исправност возила;
- ставља локомотиву под напон;
- управља вучним возилом у складу са саобраћајним прописима и књижицом реда вожње уз одржавање прописаних возних времена;
- прати и контролише рад свих склопова вучног возила током вожње;

Вештине

- прати сигналне знаке сталних, преносних и ручних сигнала;
- пријављује застоје и кварове на вучном возилу и предузима мере за њихово отклањање у оквиру својих способности;
- препознаје недостатке на пружним постројењима и тражи помоћ за њихово отклањање;
- реагује у случају несреће или незгоде;
- обезбеђује вучно возило од самопокретања;
- распрема вучно возило и поштује процедуру предаје вучног возила особљу депоа;
- прати и контролише кретање и рад помоћника машиновође у складу са прописима и правилима службе;
- правилно реагује у акцидентним ситуацијама;
- ефикасно примењује све прописане мере безбедности при управљању вучним возилом и заштите здравља на раду, заштите животне средине, и заштите од пожара за Техничара вуче;
- ефикасно примењује информационе технологије за прикупљање података, у реализацији задатака и вођењу евиденција;
- успешно управља процесом учења, унапређује своју каријеру и компетенције на основу сопственог искуства и сарадње са колегама;
- делотворно и вешто комуницира и активно доприноси неговању културе језичког изражавања;
- делотворно комуницира на једном страном језику у професионалном и ван професионалном контексту;
- креативно и продуктивно примењује техничка, технолошка, информатичка знања и математичке моделе;
- одговорно и продуктивно учествује у животу организације и друштвеном животу.

Способности и ставови

- самостално, одговорно, уредно и прецизно обавља послове у складу са сабраћајним прописима, процедурама и стандардима квалитета у области железничког саобраћаја;
- организује сопствени рад и/или рад мање групе и одговоран је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других;
- ефикасно планира и организује време и активности поштујући рокове;
- испољава позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у раду, као и према професионалним нормама и вредностима;
- уочава проблеме и учествује у њиховом решавању и у оквиру нестандардних послова;

Способности и ставови	<ul style="list-style-type: none"> - испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности уређаја и алата које користи при обављању посла; - прилагођава се на промене у радном процесу; - испољава поштовање права других и уважавање културолошких разлика, руководећи се правима и одговорностима које има као припадник заједнице; - показује спремност за ангажовање и оријентисаност ка предузимљивости; - промовише вредности сарадње у професионалном и животном окружењу и доприноси култури уважавања и сарадње; - испољава одговоран однос према здрављу и заштити околине и спреман је да се на том пољу ангажује; - иницира учење, активно и одговорно учествује у целоживотном учењу.
-----------------------	--

Начин провере остварености исхода учења	<p>Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.</p> <p>Оцењивање је описно и бројчано.</p> <p>Бројчане оцене ученика су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одличан (5), - врлодобар (4), - добар (3), - довољан (2) и - недовољан (1). <p>Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.</p> <p>Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.).</p> <p>Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на стручној матури.</p>
---	---

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације реализатора програма	<p>Одговарајуће образовање:</p> <ul style="list-style-type: none"> • нивоа 5 НОКС-а, • нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) и • нивоа 7 НОКС -а (подниво7.1), <p>у складу са чл. 140.-142. Закона о основама система образовања и васпитања.</p>
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе